

СУЧАСНІ ФОРМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНТЕГРОВАНИХ ФОРМУВАНЬ

Л. О. Першко, к. е. н., доцент, с. н. с.

Університет державної фіскальної служби України

Обґрунтовано конкурентні переваги впровадження аутсорсингу як одного із напрямів управління розвитком інтегрованих формувань. Досліджено вплив аутсорсингу як технології підвищення ефективності управління інтегрованими формуваннями.

Постановка проблеми. Реформування української економіки обумовило появу різних форм власності і є однією із причин протиріч, що виникають між формами взаємодії суб'єктів господарювання і їх економічної й фінансової відособленості. Стрімке зростання конкуренції, зміни смаків та потреб споживачів, скорочення життєвих циклів товару, спонукають підприємства до пошуку нових організаційно-управлінських структур, які забезпечували б ефективність їх діяльності. Саме тому, в сучасних умовах ринкових відносин необхідно розглядати процеси інтеграції підприємств АПК як найбільш дієвого способу підвищення ефективності їх діяльності та збільшення конкурентоспроможності. В цих умовах виникає об'єктивна необхідність пошуку форм і методів

фінансово-економічної взаємодії, розробки концептуальної моделі організації фінансової взаємодії учасників інтегрованих суб'єктів господарювання як усередині інтегрованої системи, так і з державою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню теоретичних і практичних питань різних аспектів інтеграції та кооперації в АПК присвячено значну кількість праць зарубіжних та вітчизняних вчених. Зокрема, Г. Міллера, М. Бредні, К. Чанга, О. Білоруса, В. Зіновчука, В. Уманцева, М. Маліка, П. Саблука, В. Коваленка, О. Крисального, І. Лукінова, П. Макаренка, та інших.

Проте, ряд питань пов'язаних з досліджуваними явищами, все ж залишається невирішеним і потребує додаткових досліджень. Так, досить не існує єдиної точки зору щодо визначення способів підвищення ефективності управління інтегрованими формуваннями, одним з яких є аутсорсинг, що доводить актуальність проведеного дослідження.

Мета та методика дослідження. Мета – здійснити узагальнення теоретичних положень впливу аутсорсингу як технології підвищення ефективності управління інтегрованими формуваннями.

Виклад основного матеріалу. Створення інтегрованих формувань сприяє консолідації сил розрізних виробників, в кілька разів примножує потенційні можливості всіх наявних ресурсів, підвищує відповідальність та ефективність дії кожної ланки системи. Однак досягнення подібних результатів можливо лише в тому випадку, коли розроблений оптимальний склад учасників інтеграції, що забезпечує чітке узгодження дій між господарюючими суб'єктами протягом всього технологічного процесу, раціональне використання ресурсів, збільшення виробництва продукції при економії матеріальних та трудових затрат. Дотримання цього принципу особливо важливе при умові територіальної віддаленості підприємств один від одного, коли складно здійснювати контроль за діяльністю підрозділів і система управління формуванням стає неефективною.

До факторів, що знижують ефективність управління інтегрованою структурою, можна віднести наступні: відсутність конкретизованих об'єктів управління та відпрацьованих зв'язків між ними; нерозроблене в повній мірі нормативно-правове забезпечення діяльності фірми як з боку держави так і всередині фірми, що затрудняє здійснення контролю за діяльністю окремих підрозділів; недостатній рівень кваліфікації персоналу компанії, що виконує певний вид робіт. В результаті синергетичний ефект від взаємодії підприємств всередині інтегрованих формувань досягається не завжди.

Стосовно до форм кооперації та інтеграції, що склались в господарській практиці, провідним фактором підвищення

ефективності бізнесу, на думку деяких теоретиків менеджменту, є поділ функцій організації на першочергові та другорядні, а згодом їх передача спеціалісту в даній сфері або аутсорсинг.

Аутсорсинг (англ.outsourcing) – передача компанією неосновних для компанії бізнес-процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду – найчастіше з мотивів зменшення витрат на ці бізнес-процеси, або рідше, для покращення якості результату: послуг, виготовлених комплектуючих тощо.

Еволюція систем аутсорсингу йде від домінування його мікроформ на рівні корпорації до його макроформ на рівні держав і мегаформ на рівні міжнародних структур. Особливою тенденцією розвитку аутсорсингу є стратегічне домінування екстравертивних форм аутсорсингу над інтровертивними за одночасно небаченого раніше зростання масштабів останніх [2].

Причини використання аутсорсингу:

- зосередження на основних видах діяльності;
- підвищення якості обслуговування;
- потреба у зниженні витрат.

На практиці, найбільш розповсюдженими формами реалізації аутсорсингу в Україні є передача таких функцій: бухгалтерський облік та розрахунок податків, юридичне забезпечення діяльності, розрахунок заробітної плати співробітників, управління персоналом, інформаційні системи та управління базами даних, маркетингові комунікації та зв'язки з громадськістю, управління проектами від розробки до реалізації, питання економічної та інформаційної безпеки, управління логістикою та доставками, виробництво, збирання та тестування, обслуговування, управління транспортом та його технічне обслуговування тощо.

Нині значного розповсюдження набули підприємства, що діють на основі субконтрактних відносин. Субконтрактація (субпідряд) – форма кооперації та співробітництва між малими, середніми та крупними підприємствами, заснована на спеціалізації, раціональному використанні виробничо-технологічних потужностей, оптимізації використання ресурсів. По відношенню до субконтрактації аутсорсинг – це значно ширше поняття, яке охоплює не тільки виробничу та науково-виробничу сфери, але й оптимізацію всіх сфер діяльності компанії на основі порівняння можливостей та вигод використання ресурсів зовнішніх організацій чи власних внутрішніх ресурсів.

Аутсорсинг в певному вигляді застосовується практично в кожній організації та дозволяє повністю переглянути підходи до

побудови бізнес-системи та розробити оптимальні варіанти управління нею для досягнення конкурентних переваг. При цьому субконтрактація – вид партнерської взаємодії, аутсорсинг – взаємодія підприємств, що веде до реструктуризації процесів всередині об'єднання та поза ним. Відносини, що виникають в межах субконтрактації, розглядаються з точки зору аутсорсингу, якщо мова йде про довгострокові відносини, і мають за ціль оптимізацію діяльності компанії для її кращої відповідності інтересам ринку. Відносини в межах аутсорсингу, які пов'язують виробника продуктів чи послуг і аутсорсера, можуть бути:

- професійними (надання кваліфікованих спеціалістів для здійснення будь-якого виду діяльності);
- виробничо-технологічними (надання техніки та технологій);
- фінансово-адміністративними (залучення аутсорсера для реалізації будь-якого проекту);
- регіональними (в деяких регіонах чи країнах аналогічна робота коштує дешевше).

Висновки. Використання аутсорсингу в інтегрованих підприємствах АПК може значно підвищити ефективність їх роботи, знизити витрати у системі управління, суттєво посилити їх конкурентоспроможність в умовах трансформації економіки України у відкриту систему економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Аникин Б. А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента : учебное пособие / Б. А. Аникин, И. Л. Рудая. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 288 с.
2. Білорус О. Г. Глобалізаційний конкурентний аутсорсинг / О. Г. Білорус, О. В. Гаврилюк. – К.: КНЕУ, 2010. – 349 с.
3. Буряк П. Ю. Інтегровані підприємницькі структури: перспективи розвитку в Україні / П. Ю. Буряк. – Л.: Логос, 2003. – 564 с.
4. Коток М. Аутсорсинг логістичних функцій торговельних підприємств / М. Коток // Товари і ринки. – 2011. – № 2.
5. Логвінова О. П. Критерії обґрунтування проектів переходу підприємства на аутсорсинг / О. П. Логвінова // Інноваційна економіка. – 2013. – № 7. – С. 64–67.
6. Хейвуд Дж. Брайан. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ / пер. с англ. – М.: ИД «Вильямс», 2002. – 176 с.